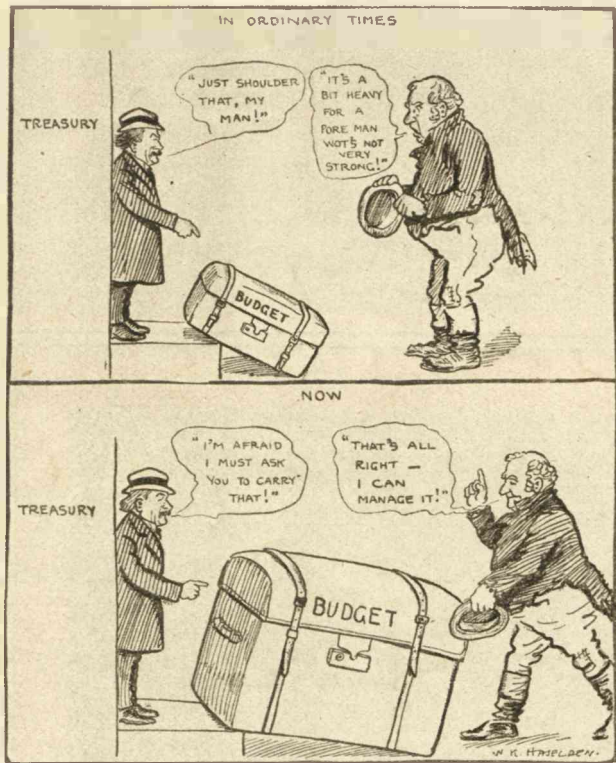

NA VIER MAANDEN OORLOGSLEED

In „The Daily Mirror" vonden wij een heel geestig plaatje van den bekenden teekenaar Haselden, waaruit blijkt hoe er in Engeland gedacht wordt over de kosten van den oorlog. Waar er anders bij de begroting op ieder bedrag beknibbeld wordt, worden nu de lasten met gemak gedragen.

et moorddadig krijgsgewoel houdt aan, ja, neemt wellicht nog in hevigheid toe. Oost-Pruisen en Galicië ondergaan de ellende van den oorlog in niet geringer mate dan België; duizenden vallen er en tienduizenden komen er frisch naar 't front om ook den dood in te gaan.

En in 't Westen is 't al niet anders: aan de Yser wordt man tegen man gevochten, menschenlevens tellen er niet.

Op zee wordt 't vernietigingswerk met ijver voortgezet, en thans is er nog een gevechtsterrein bijgekomen in Zuid-Europa en in Egypte, dank zij het feit dat ook Turkije de wapens opgenomen heeft.

Zoo zien wij Nederlanders rondom ons de ellende van den oorlog: wij lezen dagelijks van het ontzettende lijden van millioenen menschen en nog eens te meer beseffen we, objectief als wij nog kunnen oordeelen, welk een onheil de oorlog over de menschen brengt, en welk een geluk het is voor ons, dat wij althans tot dusverre buiten het strijdgewoel zijn gebleven.

Dat in ons land de persoonlijke sympathieën voor een der oorlogvoerende partijen uiteenloopen, spreekt van zelf. Maar, en dat zal niemand ons tegen kunnen spreken, al hebben de meeste menschen individueel wel degelijk partij

gekozen in deze, er is niemand binnen onze grenzen te vinden, die zich door zijn gevoelens zoo zeer laat meeslepen dat hij de wenschelijkheid in zou zien van een gewapend ingrijpen van ons land. Elkeen beseft ten slotte te goed, dat ons belang het met zich meebrengt om Mars den rug toe te keeren en elkeen is er zich ter dege van bewust dat wij dankbaar mogen zijn, dat onze neutraliteit gehandhaafd bleef.

Welnu, wanneer zich dan de gelegenheid voordoet, om die dankbaarheid in daden te toonen, zou er dan iemand zijn, die zich daaraan zou willen onttrekken? We gelooven van neen en zijn er ook vast van overtuigd, dat spoedig de juistheid van deze overtuiging zal blijken.

Onze neutraliteit bleef gehandhaafd. Dank zij onze krachtige regeering, dank zij de maatregelen door haar genomen. Thans doet de regeering een beroep op het land om haar bij te staan met daden, om haar te helpen bij haar moeilijken arbeid.

Geen Nederlander, of hij zal, zoo 't hem eenigszins mogelijk is, aan deze roepstem gehoor willen geven.

Een oorlog voeren is geweldig duur: toen Duitschland dan ook zoowat zes weken bezig was, achtte de rijksregeering het haar plicht om, vooral ook voor de toekomst, zich van het noodige geld te voorzien en ze schreef een leening uit welke 2½ miljard op moest brengen.

En ziet, meer dan 4 miljard kwam er bij elkaar, dank zij de groote offervaardigheid van het Deutsche volk. Ondanks de ellende, de armoe die de oorlog met zich meebrengt, is het Deutsche volk in staat geweest om een dergelijk bedrag bij elkaar te brengen.

En niet alleen zij, die tot de groote „Finanzwelt" behooren, maar ook menschen, die een 100 Mark op den

Ook in 1870 heeft de oorlog, al bleven wij toen ook neutraal, ons land geld gekost. Er heeft toen ook een mobilisatie plaats gehad. Onze foto is toen genomen in het mobilisatiekamp te Bergen (N.H.)

spaarbank hadden staan, haalden dit bedrag er van af, om mee te doen aan de leening.

Wij laten daar, of van economisch-financieele zijde bekeken, inderdaad deze leening zoo'n succes is geweest, als van Deutsche zijde wordt voorgesteld.

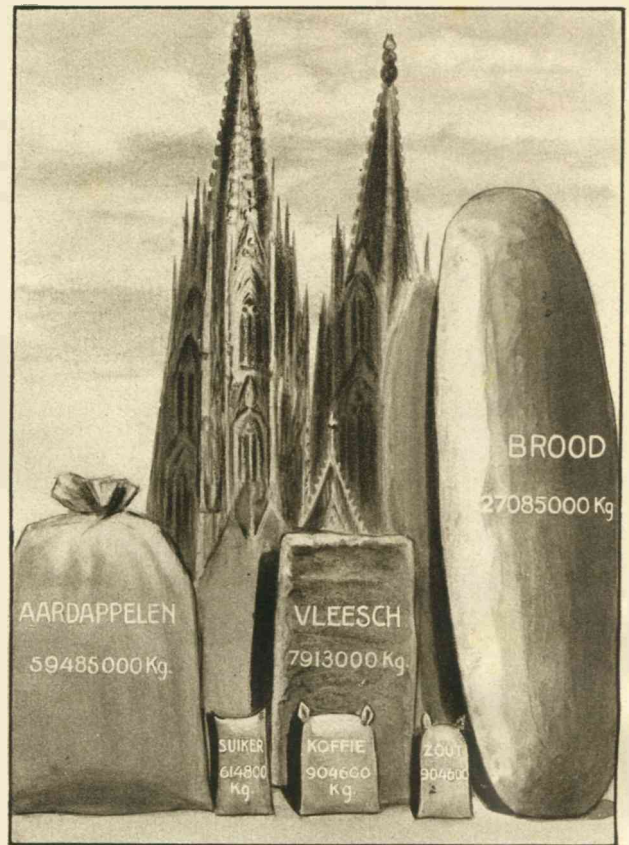
Maar een feit is in elk geval, dat met een bewonderenswaardige offervaardigheid van heel het volk de leening volteekend is en meer dan dat.

En nu hier in ons land, waar we alle voordeelen van den vrede genieten, waar we elken dag inzien dat onze neutraliteit een zegen is, een leening wordt uitgeschreven om de onkosten te dekken, welke de gewapende neutraliteit met zich meebrengt en om tevens geld beschikbaar te hebben voor de kosten der bijzondere maatregelen van socialen aard, die het gevolg van onze tegenwoordige positie zijn, nu moet elkeen toonen, dat hij inderdaad op prijs weet te stellen, dat wij buiten den oorlog zijn gebleven.

Ziet, het gaat hier tenslotte niet om de min of meer wetenschappelijke twistpunten over oorlogsbelasting in eens, of aan den anderen kant vrijwillige, eventuele gedwongen oorlogsleening.

Het gaat er om, dat er geld nodig is, geld dat niet besteed wordt, zooals elders in Europa, om een moorddadigen oorlog te kunnen voeren, doch om een zegenvollen vrede te genieten.

De regeering heeft — en o.i. terecht — ook voor niet-kapitalisten de gelegenheid opengesteld om op de leening

Een aanschouwelijke voorstelling van wat het Deutsche leger wekelijks aan de meest noodige voedingsmiddelen gebruikt. Ter vergelijking is op den achtergrond de Dom te Keulen geteekend.

in te schrijven, door als minimum bedrag voor de inschrijving f 100 vast te stellen, waarvan men, wanneer nu de vrijwillige leening doorgaat, 5% rente trekt. Zoo wil men heel het volk de gelegenheid geven om „een steentje bij te dragen."

Wij gelooven, dat alle Nederlanders met geestdrift aan de roepstem van de regeering gehoor zullen geven. Want, en we eindigen hier met de woorden welke Minister Treub gebruikt in de nota ter toelichting van het leeningwetsontwerp:

„Het geldt hier een nationale zaak. Nederland is gelukkig tot dusver wel niet rechtstreeks in den oorlog gewikkeld geworden, maar het ondervindt daarvan toch groote economische nadeelen die alleen overwonnen kunnen worden, indien allen, die daartoe in staat zijn, naarmate zij er toe in staat zijn, tot het te boven komen daarvan medewerken. Met deze leening wordt een beroep gedaan op de vaderlandsliefde van allen die eenige belegging kunnen doen.

„Dat beroep zal zeker niet tevergeefs gedaan worden".
E. v. R.

Dienstjaar 1830. GELDEENING D'ANNO 1830. PROVINCIE ZUID-HOLLAND. GEMEENTE GOUDA.

AANSLAG-BILJET.

De ondergeteekende verwijgt U, dat gij in de genoemde geldleening op het bedrag derzelve zij aangelagen, naar den modaliteit der door U over het loopende jaar verichuldigde Directe Belastingen, te weten:

Wegens de Grondbelasting { Gehouwen eigendommen . . . 1156 80
Perfoncel belasting . . . 63 79
Verhooging op de Perfoncel belasting, ingevolge art. 4 der Wet . . . 39 85
Patenten

Te samen 1240 44

Welke aanslag door U ten kantore van den Ontvanger zal moeten worden voldaan in drie termijnen, als de 1ste vóór den 15den April, de 2de vóór den 15den December, en de laatste vóór den 15den Januarij aanslaande.

GOUDA den 15den November 1830.

De ONTVANGER, W. VAN TETS.

Stroom der betalingen.	Bedrag aan ONTVANGENE SOMMEN.	Nummer van het Journal.	Handteekening des ONTVANGERS voor quittance.
1ste termijn	413 48	131	
2de termijn	413 48	132	
3de termijn	413 48	133	

NB. Bij elke betaling zal deze kwantiteitsverklaring moeten worden overgemaakt, ten einde de quittance op de juiste wijze te stellen.

De betaling zal hijselijk op den bepaalden tijd moeten geschieden, op pene van parafie exacte volgens de Wet.

Dit biljet wordt hijselijk afgegeven.

Hoe er in 1830 in ons land in de oorlogskosten voorzien is. De eerste termijn moest dadelijk bij uitreiking van het biljet voldaan worden.

Dienstjaar 1831. AANSI AG-BILJET. PROVINCIE ZUID-HOLLAND. GEMEENTE GOUDA.

C. Prince

Aangelagen in de perfoncel belasting over den jaare 1830, tot eene som van f 63, 79, is als zodanig verschuldigd in het voorschot op de nader vast te stellen middelen ter bestrijding der buitengewone behoeften van den Staat, over 1831, tegen eene rente van 1 ten honderd, 1/2 maande, ingaande, voor de helft, met 10 April en voor de wederhelft, met 10 Mei 1831, bij te dragen de som van f 127, 56

en zulke in twee termijnen, als de helft vóór of op den 15den April, en de wederhelft vóór of op den 15den Mei aanslaande.

Ingeval van betaling van den laatste termijn, tevens met den eerste, vóór of op den 15den April, gaan voort beide de renten in met den eerste der maand

GOUDA den 10 April 1831.

De ONTVANGER, W. VAN TETS.

Stroom der betalingen.	Bedrag aan ONTVANGENE SOMMEN.	Nummer van het Journal.	Handteekening des ONTVANGERS voor quittance.
1ste termijn	63 79	134	
2de termijn	63 79	135	

NB. De betaling zal hijselijk op den bepaalden tijd moeten geschieden, op pene van parafie exacte volgens de Wet.

Dit biljet wordt hijselijk afgegeven.

In 1831 werd er een voorschot gevraagd op de nader vast te stellen middelen, ter bestrijding der buitengewone behoeften van den Staat over 1831.